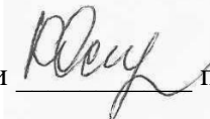

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено

На засіданні кафедри спеціальної освіти
та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри проф. Островська К.О.

**Силабус з навчальної дисципліни «Методика викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін»,
що викладається в межах ОПП Соціально-психологічна реабілітація» другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота**

Львів – 2021

Назва дисципліни	Методика викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
Викладач	Корнят Віра Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи,
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: vira.kornyat @lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер, 13.30 – 15.00
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/metodyka-vykladannia
Інформація про дисципліну	Курс «Методика викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін» призначено для здобувачів другого магістерського рівня першого року денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: система знань про підготовку майбутніх викладачів закладів вищої освіти до викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін з використанням сучасних

	<p>технології, форми та види навчальних занять.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін у ЗВО.</p> <p>Змістовий модуль 2. Методичні основи та практика викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін у ЗВО</p>
Коротка анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Методика викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 231 Соціальна робота для Освітньої програми Соціально-психологічна реабілітація, яка викладається у <u>1</u> семестрі в обсязі <u>3</u> кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Мета та цілі дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у студентів другого (магістерського) рівня системи знань про підготовку майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є: оволодіння майбутніми викладачами способами організації навчальної та позанавчальної діяльності студентів, методами та технологіями викладання фахових дисциплін у ЗВО; формування практичних умінь проектування і реалізації навчальних програм та методичних матеріалів з практичних та професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців соціальної сфери; виховання ціннісного ставлення і повагу до особистості студента та педагогічної професії.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи : навч. посібник /О. О. Біляковська, І.Я. Мицишин, С.Б. Цюра. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013.– 360 с. 2. Дроздова І.П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти: навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 142 с. 3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с. 4. Закон України «Про вищу освіту». <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Корнят В.С. Тестові технології оцінювання знань студентів: навчально-методичний посібник / В.С, Корнят – Львів. «Растр-7», 2015. – 68 с.

	<p>6. Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Маріуп. держ. гуманіт. ун-т; [уклад.: І.П. Моїсєєва, Н.Д. Грудініна] – К.: [б. в.], 2005. – 307 с.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <p>7. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://el-biblioteka.at.ua.</p> <p>8. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://books.tr200.net.</p> <p>9. Електронна бібліотека. – Режим доступу: https://stud.com.ua</p> <p>10. Електронна бібліотека – Режим доступу: https://pidruchniki.com.ua</p> <p>11. Нагаєв Методика викладання у вищій школі. [Електронний ресурс]. Доступ до посібника: http://imanbooks.com/book_429_page_1</p> <p>12. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush.</p> <p>13. http://www.osvita.ua/</p> <p>14. http://www.npu.edu.ua</p> <p>15. http://www.psychologist.net/praktikum/index.htm.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Денна форма навчання:</u> <u>32</u> години аудиторних занять. 3 них: 16 годин – лекцій, 16 годин – практичних занять та 52 години самостійної роботи</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> <u>12</u> годин аудиторних занять. 3 них: 6 годин – лекцій, 6 годин – практичних занять, 78 годин – самостійна робота студентів.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • концептуальні засади викладання в умовах закладів вищої освіти; • зміст та форми організації освітнього процесу ЗВО; • критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; • способи організації навчання майбутніх фахівців соціальної сфери, їхньої пізнавальної діяльності та самостійної роботи;

- міжпредметні зв'язки методики викладання із іншими навчальними дисциплінами;
- норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм та отримання від них зворотнього зв'язку;
- специфіку застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі;
- особливості організаторської, координаційної та управлінської діяльності у закладу вищої освіти;
- особливості керівництва науково-дослідницькою роботою та практикою студентів спеціальності «Соціальна робота».

вміти:

- орієнтуватися у Державному стандарті, системі навчальних планів та освітніх програм зі спеціальності «Соціальна робота»;
- структурувати методичний матеріал відповідно до форми, навчальної дисципліни, теми тощо;
- аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення сучасного педагогічного досвіду;
- проектувати та проводити різні форми організації освітнього процесу у ЗВО;
- застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- планувати структуру, формувати зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття;
- укладати лекційні тексти за передбачуваною схемою, планом;
- творчо проводити семінарські, практичні заняття;
- добирати оптимальні форми та методи педагогічної діяльності;
- забезпечувати виконання розвиваючої, координуючої, управлінської функції викладача у ЗВО;
- організовувати самостійну пошукову та наукову роботу студентів;
- визначати чинники успішності освітнього процесу, оцінювати та удосконалювати власний професійний рівень;
- здійснювати саморозвиток, самоосвіту, самовиховання, самоорганізацію.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

	<p>Загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Фахових компетентностей:</p> <p>ФК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.</p> <p>ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.</p> <p>ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.</p> <p>ФК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.</p> <p>ФК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.</p> <p>ФК19. Здатність до науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.</p>
Ключові слова	Заклад вищої освіти, Державний стандарт, Галузевий стандарт, Національна рамка кваліфікацій, форми організації освітнього процесу, методи, форми, технології, інноваційні освітні технології, контроль знань, самостійна робота, наукова робота, викладач ЗВО, дистанційна освіта, освіта впродовж життя.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Психологія професійної кар'єри», «Загальна, вікова та соціальна психологія», «Загальна та

	соціальна педагогіка.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції (вступна, інформативна, проблемна, лекція-дискусія та ін.), бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, обговорення, дискусії), підготовка презентацій, виступи.
Необхідні обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Практичні заняття: 30 балів (3 заняття по 10 балів) Семінарські заняття: 40 балів (4 заняття по 10 балів) Індивідуальне завдання: 10 балів Модульна контрольна робота: 20 балів
	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що підготовлені студентами-магістрами проєктні заявки будуть продовженням їх практичної роботи і будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, використання без дозволу інформації з проєктів інших учасників курсу становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених у курсі.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання усіх завдань, за підготовлену заявку соціального проєкту і роботу як експерта проєкту, а також за пітч-презентацію ідеї проєкту. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи</p>

	<p>іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи організації освітнього процесу у закладі вищої освіти 2. Державні освітні стандарти у вищій школі. 3. Освітня програма : призначення, структура, зміст. 4. Навчальний план закладу вищої освіти та його характеристика. 5. Навчальна програма вищого навчального закладу та її характеристика. 6. Структура системи освіти України. Органи управління, функції, призначення. 7. Мета і завдання вищої освіти. 8. Реформування вищої освіти України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. 9. Вимоги до професійної підготовки соціальних працівників, соціальних педагогів в Україні. 10. Національна рамка кваліфікацій України. 11. Галузеві стандарти соціальної роботи. 12. Професійна діяльність викладача, зміст діяльності викладача ЗВО. Складові діяльності викладача ЗВО: навчальна, наукова, методична, організаційна, їх характеристика. 13. Готовність майбутнього викладача до викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін. 14. Особистість викладача ЗВО. Професійні та особистісні якості викладача. 15. Педагогічний професіоналізм діяльності та професіоналізм особистості викладача вищої школи. 16. Професійні деформації у педагогічній діяльності. 17. Педагогічна та комунікативна культура викладача ЗВО. 18. Педагогічна етика. 19. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти. 20. Професійна творчість як важлива характеристика діяльності викладача закладу вищої освіти. 21. Форми організації освітнього процесу у ЗВО лекції, семінарські, практичні, практика, контрольні заходи. 22. Методи і засоби організації освітньої діяльності студентів у ЗВО.

	<p>23. Класифікації методів навчання. Особливості методів навчання в освітньому процесі вищої школи.</p> <p>24. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання.</p> <p>25. Інтерактивні методи навчання: методика проведення та рекомендації щодо їхнього застосування.</p> <p>26. Засоби навчання у вищій школі: методика застосування.</p> <p>27. Дистанційне навчання в системі вищої освіти.</p> <p>28. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі. Переваги і недоліки лекційного викладу.</p> <p>29. Види лекцій. Зміст і структура лекції. Основні дидактичні вимоги до лекції.</p> <p>30. Підготовка і проведення лекції: організаційно-методичні аспекти.</p> <p>31. Педагогічне керівництво самостійною роботою студентів в умовах кредитно-модульного навчання.</p> <p>32. Мотивація студентів до самостійної роботи.</p> <p>33. Система організації науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>34. Основні функції; типи семінарських занять у вищій школі.</p> <p>35. Методика організації і проведення семінарського заняття.</p> <p>36. Особливості взаємодії викладача і студентів в ході проведення заняття.</p> <p>37. Види семінарських та практичних занять. Методи проведення семінарських та практичних занять.</p> <p>38. Методи і форми контролю навчальної успішності студентів.</p> <p>39. Характеристика видів контролю, принципи їх застосування.</p> <p>40. Тестування. Форми та критерії якості тестових завдань. Вимоги до укладання тестів успішності.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема. Основи організації освітнього процесу у закладі вищої освіти</p> <p>Державні освітні стандарти у вищій школі. Документи, які відображають зміст освіти у вищій школі. Освітня програма : призначення, структура, зміст. Навчальний план закладу вищої освіти та його характеристика. Навчальна програма вищого навчального закладу та її характеристика. Планування освітнього процесу у ЗВО: мета, зміст, функції і доцільність</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	1, 2, 4	<p>Проаналізувати Державний стандарт вищої освіти для бакалаврського та магістерського рівня зі спеціальності Соціальна робота та Методичні рекомендації МОН України щодо розробки Освітньої програми (8 год)</p>	1 тиждень
3	<p>Тема. Неперервність фахової підготовки соціальних працівників, соціальних педагогів у ЗВО України.</p> <p>Структура системи освіти України. Органи управління, функції, призначення. Сучасні освітні тенденції. Мета і завдання вищої освіти. Структура вищої освіти в Україні. Реформування вищої освіти України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. Болонський процес. Головні принципи розвитку вищої освіти.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	1,2, 7, 8, 11		

	Вимоги до професійної підготовки соціальних працівників, соціальних педагогів в Україні. Національна рамка кваліфікацій України. Галузеві стандарти соціальної роботи.				
5	<p>Тема. Основні підходи у підготовці майбутнього викладача ЗВО.</p> <p>Професійна діяльність викладача, зміст діяльності викладача ЗВО. Складові діяльносоті викладача ЗВО: навчальна, наукова, методична, організаційна, їх характеристика. Готовність майбутнього викладача до викладання соціально-педагогічних та психологічних дисциплін. Особистість викладача ЗВО.</p> <p>Педагогічний професіоналізм діяльності та професіоналізм особистості викладача вищої школи. Професійні та особистісні якості викладача. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності та авторитет викладача. Професійні деформації у педагогічній діяльності. Педагогічна культура викладача ЗВО. Комунікативна культура викладача ЗВО. Педагогічна етика. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти. Професійна творчість як важлива характеристика діяльності викладача закладу вищої освіти.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	1, 6, 11, 14	Скласти програму саморозвитку як викладача закладу вищої школи (10 год)	2 тижні
7	<p>Тема. Організація освітнього процесу у ЗВО</p> <p>Форми організації освітнього процесу у ЗВО лекції, семінарські, практичні, практика, контрольні заходи. Методи і засоби організації освітньої діяльності студентів у ЗВО.</p> <p>Сучасні освітні технології. Класифікації методів навчання. Особливості методів навчання в освітньому</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	3, 4, 6, 10	Підготувати зміст та необхідне методичне забезпечення для проведення лекції (тема на вибір студента) (10 год)	1 тиждень

	<p>процесі вищої школи. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання. Інтерактивні методи навчання: методика проведення та рекомендації щодо їхнього застосування. Засоби навчання у вищій школі: методика застосування.</p> <p>Сучасні освітні технології. Дистанційне навчання в системі вищої освіти.</p>				
9	<p>Тема. Методика підготовки та проведення лекційних занять. Самостійна робота студентів</p> <p>Поняття про форми організації навчання у вищій школі. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі. Переваги і недоліки лекційного викладу. Види лекцій. Зміст і структура лекції. Основні дидактичні вимоги до лекції. Підготовка і проведення лекції: організаційно-методичні аспекти. Педагогічне керівництво самостійною роботою студентів в умовах кредитно-модульного навчання. Самостійна робота студентів як умова успішного навчання у ЗВО. Мотивація студентів до самостійної роботи Система організації науково-дослідної роботи студентів</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне</p>	2, 8, 11	<p>Підготувати зміст та необхідне методичне забезпечення для проведення семінарського заняття (тема на вибір студента) (10 год)</p>	1 тиждень
11	<p>Тема. Методика підготовки та проведення семінарських, практичних занять.</p> <p>Основні функції; типи семінарських занять у вищій школі. Методика організації і проведення семінарського заняття. Особливості взаємодії викладача і студентів в ході проведення заняття. Види семінарських та практичних занять. Методи проведення семінарських та практичних занять.</p> <p>Використання мультимедійних засобів для проведення занять.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне</p>	2, 8, 11		

13	<p>Тема. Основні методи оцінювання досягнень у навчанні студентів ЗВО.</p> <p>Методи і форми контролю навчальної успішності студентів. Характеристика видів контролю, принципи їх застосування. Тестування. Форми та критерії якості тестових завдань. Вимоги о укладання тестів успішності.</p> <p>Оцінка та критерії оцінювання діяльності педагога у закладі вищої освіти.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне</p>	2, 5, 11	<p>Укласти десять тестових завдань різного рівня складності для перевірки знань студентів (з отриманням усіх вимог) (10 год)</p>	1 тиждень
15	<p>Підсумкова модульна контрольна робота</p>	Практичне			